

News Zelfstandigen

Juni 2014

Geld uit uw vennootschap halen De truc is: ga niet alleen voor loon of dividenden

Bart Vermoesen, accountant en belastingconsulent, Moore Stephens Verschelden
Peter Verschelden, accountant en bedrijfsrevisor, Moore Stephens Verschelden

Werkt ook u via een vennootschap zoals een bvba, een nv of een cvba? Doordat die een afzonderlijke rechtspersoon vormt, kunt u uw privévermogen afschermen van eventuele schuldeisers van uw vennootschap. Maar wat als u opbrengsten van uw vennootschap voor privédoeleinden wilt gebruiken? Hoe haalt u ze er fiscaal voordelig uit?

Om een maandelijks inkomen te hebben, moet u zich op de ene of de andere manier een inkomen toekennen. Meestal betaalt de vennootschap daarvoor een loon uit, voor de als bedrijfsleider geleverde prestaties. Ook kan op de jaarvergadering worden beslist om een dividend uit te keren.

Het nadeel van een loon is dat daar al snel +/- 60 % aan belasting en sociale bijdragen op moet worden betaald. Ook met een dividend houdt u netto minder dan 50 % over. Op het eerste zicht lijkt het dus niet mogelijk om aan de hoge belastingdruk te ontsnappen. Tenzij u het slim aanpakt en verschillende vormen van inkomsten combineert. Dan kunt u netto toch meer dan 50 % overhouden.

Vorm uw inkomen om

Opbrengsten van uw vennootschap hoeven niet alleen als loon of dividenden naar uw privévermogen te vloeien. U kunt ze ook krijgen in de vorm van interest op een lening van u aan de vennootschap, sociale voordelen, auteursrechten, forfaitaire kostenvergoedingen, nog enkele andere vormen en doordat u privékosten naar de vennootschap overhevelt of er (on)roerende goederen aan verhuurt.

Probeer uw benodigde beroepsinkomen maximaal in die andere vormen te ontvangen, voor zover ze natuurlijk voor u van toepassing zijn. Ga eerst voor de minst belaste vormen van inkomsten en eindig met de meest belaste: loon en/of dividenden.

- ➔ **FISCAAL NIEUWS** p. 1
Geld uit uw vennootschap halen
- ➔ **FISCAAL NIEUWS** p. 4
VAPZ blijft dé basis voor een aanvullend pensioen!
- ➔ **FINANCIEEL NIEUWS** p. 6
Blokkeren en vrijgeven van tegoeden bij een overlijden
- ➔ **PROFESSIONEEL LEVEN** p. 8
Vlottere toegang tot financiering voor kmo's

“Zowel van een loon als van dividenden houdt u netto minder dan de helft over.”

Welke inkomstenvormen worden meer of minder belast?

Dat is uiteraard de volgende logische vraag. We vatten de belastingregimes voor bovenstaande inkomstenvormen samen, zodat u weet wat u er netto van overhoudt.

“Probeer uw beroepsinkomen maximaal in weinig belaste vormen van inkomsten te ontvangen.”

Dividend

De vennootschap kan deze winstuitkering niet fiscaal aftrekken en u betaalt als natuurlijke persoon, als u het dividend uitgekeerd krijgt, 25 % roerende voorheffing op het brutobedrag. Van 100 euro nettowinst vóór vennootschapsbelasting houdt u als bedrijfsleider slechts 49,51 euro netto over.

Loon

Loon wordt in de personenbelasting onderworpen aan de progressieve tarieven, gaande van 25 % tot 50 %, verhoogd met de aanvullende gemeentebelasting. En dan zijn er ook nog de sociale bijdragen die worden berekend op uw nettojaarinkomen:

- Op de schijf tot 55 576,94 euro betaalt u een bijdrage van 22 % (met een minimumbijdrage van 707,87 euro per kwartaal).
- Op de schijf tussen 55 576,94 en 81 902,81 euro betaalt u een bijdrage van 14,16 %.
- Op het bedrag boven 81 902,81 euro betaalt u geen sociale bijdragen meer.

Dat laatste is maar een magere troost, aangezien u dan al 15 954,68 euro aan sociale bijdragen op jaarbasis¹ hebt betaald.

Gelukkig geniet u voor de personenbelasting een belastingvrije som, waardoor een deel van uw inkomen niet wordt belast. Het basisbedrag daarvan is 7 070 euro (inkomstenjaar 2014, aanslagjaar 2015), verhoogd volgens het aantal personen dat u fiscaal ten laste hebt. Neem zeker een beperkt loon uit uw vennootschap op om dit voordeel niet mis te lopen.

Inkomsten wegens verhuren van een onroerend goed

Bent u eigenaar, erfpachter of vruchtgebruiker van een gebouw en gebruikt u dat deels voor uw beroepsactiviteit, dan betaalt uw vennootschap u normaal gezien huur. Binnen bepaalde grenzen wordt die in uw aangifte als onroerend inkomen beschouwd, waardoor er in principe automatisch forfaitair 40 % aan kosten van wordt afgetrokken.

Onder bepaalde voorwaarden kan de ontvangen huur verder worden verminderd met de interest die u betaalt voor een lening om het gebouw te verwerven, te verbouwen ... Met als gevolg dat de huur soms totaal niet meer wordt belast. Dit terwijl uw vennootschap die volledig kan aftrekken.

TIP

Opgelet, boven een bepaalde grens kan de huur gedeeltelijk als - zwaar belaste - bezoldiging worden beschouwd.

Inkomsten wegens verhuren van roerende goederen

Bezit u roerende goederen zoals bureaumaterieel, bureaumeubilair of rollend materieel, dan kunt u ze aan uw vennootschap tegen een marktconforme prijs verhuren, indien ze voor de beroepsactiviteiten worden aangewend.

Bij u persoonlijk wordt de huur belast als een roerend inkomen, na aftrek van de werkelijke kosten voor het gebruik of de instandhouding van de goederen. Had u nauwelijks tot geen dergelijke kosten? Dan hebt u automatisch recht op een forfaitaire aftrek van 50 % aan kosten voor de huur voor meubilair en van 15 % aan kosten voor de huur voor andere roerende goederen. Wat overblijft, wordt aan 25 % belast.

Bij uw vennootschap is de huur volledig aftrekbaar en levert hij een belastingbesparing van in principe 33,99 % op.

Interesten van een lening

Heeft uw bedrijf geld nodig om bijvoorbeeld een investering te financieren? Dan kunt u dat bedrag voor bepaalde of onbepaalde termijn aan uw vennootschap lenen. Uiteraard ontvangt u dan een rente. Hanteer echter een marktconforme rentevoet. Als bepaalde grenzen gerespecteerd worden², kan uw vennootschap de brutointerest volledig aftrekken. De vennootschap moet wel 25 % roerende voorheffing op de brutointerest inhouden, waardoor u netto 75 % overhoudt.

¹ Dit bedrag moet nog worden verhoogd met de werkingskosten voor het sociaal verzekeringsfonds, die in de praktijk 3 % à 4 % bedragen.

² Artikel 18, lid 1, 4° WIB92: de interesten zijn slechts aftrekbaar zolang het bedrag van de lening(en) niet hoger is dan de belaste reserves bij het begin van het boekjaar en het gestorte kapitaal op het einde van het boekjaar. Als en in de mate dat deze drempel wordt overschreden, worden de interesten als dividenden beschouwd.

Auteursrechten

Geeft u voordrachten of schrijft u artikels via uw vennootschap, dan kunt u een deel van de vergoeding daarvoor als auteursrechten ontvangen. Van het brutobedrag mag u de werkelijke kosten aftrekken, of een forfait van 50 % op de eerste schijf tot 15 220 euro en een forfait van 25 % op de volgende schijf tot 30 440 euro. Wat overblijft, wordt belast aan 15 %³. In de praktijk betekent dit dat auteursrechten tot een brutobedrag van 15 220 euro slechts aan een effectief belastingtarief van 7,50 % worden onderworpen ...

“Bepaal eerst het netto-inkomen dat u privé nodig hebt, vooraleer u met uw boekhouder of accountant bekijkt wat er allemaal mogelijk is.”

Uw vennootschap privékosten ten laste laten nemen

U kunt bepaalde privékosten door uw vennootschap laten betalen. Zo kan het interessant zijn om de hospitalisatieverzekering voor u en uw gezin af te sluiten op naam van uw vennootschap. Bij u persoonlijk wordt dit als een sociaal voordeel beschouwd, waardoor u er geen belastingen en sociale bijdragen op moet betalen.

Ook de elektriciteit voor en de verwarming van uw privéwoning kunt u laten betalen door uw vennootschap. Ongeacht de totale kost voor uw nutsvoorzieningen wordt u als bedrijfsleider belast op een voordeel in natura van 940 euro voor het gratis privéverbruik van elektriciteit en op een voordeel in natura van 1 900 euro voor gratis verwarming. Als de jaarlijkse kost voor uw nutsvoorzieningen hoger ligt dan het voordeel in natura, hebt u er dus zeker baat bij om die door uw vennootschap te laten betalen. Ook te overwegen: uw verzekering gewaarborgd inkomen of uw ongevallenverzekering op naam van de vennootschap zetten.

Sociale voordelen

De fiscale wetgever heeft tal van sociale voordelen in het leven geroepen voor werknemers. Meestal gelden die ook voor bedrijfsleiders. Zo kan uw vennootschap u maaltijdcheques toekennen. U betaalt er geen personenbelasting op en ze tellen niet mee voor de berekening van uw sociale bijdragen. Ook ecocheques kan uw vennootschap u toekennen ...

Forfaitaire onkostenvergoedingen

In principe zijn forfaitaire onkostenvergoedingen geen inkomen omdat ze geacht worden kosten te dekken die u persoonlijk hebt gedragen. Maar tegenover sommige vergoedingen staan nauwelijks of geen kosten. Fietst u bijvoorbeeld af en toe naar het werk, dan mag uw vennootschap u daarvoor per gereden kilometer een belastingvrije vergoeding van 0,22 euro geven. Wie veel kilometers fietst op jaarbasis, verdient zo snel zijn fiets terug.

Bent u als bedrijfsleider minstens vijf uur per dag op de baan voor uw job, dan kunt u zich ook een forfaitaire dagvergoeding van 19,22 euro toekennen. Die dient voor een snack, een broodje, een drankje ... onderweg. Bovendien kan uw vennootschap die vergoeding volledig aftrekken.

Andere

Naast de eerder aangehaalde inkomsten bestaan er soms nog andere interessante voordelen waarvan u als bedrijfsleider kunt genieten. Maar veel hangt af van uw persoonlijke situatie.

Concreet?

Vooraleer u uw boekhouder of accountant vraagt wat er allemaal mogelijk is, moet u eerst uitmaken welk nettoinkomen u maandelijks privé nodig hebt. Hoe minder dat is, hoe lager de belastingdruk op uw persoonlijk inkomen aangezien u maximaal kiest voor weinig belaste inkomsten. Uzelf een groter loon toekennen dan nodig, is fiscaal in uw nadeel.

³ Te verhogen met de aanvullende gemeentebelasting.

VAPZ blijft dé basis voor een aanvullend pensioen!

Paul Van Eesbeeck, juridisch adviseur-vennoot bij Vereycken & Vereycken Consulting cvba

Sinds begin 2014 is een solidariteitsbijdrage verschuldigd op VAPZ-pensioenuitkeringen. Toch blijft het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen fiscaal nog altijd hét basismiddel om als zelfstandige een aanvullend pensioen op te bouwen. Alleen zijn de VAPZ-premiebedragen relatief beperkt. Daarom combineert u het VAPZ het best met een Individuele Pensioentoezegging met externe verzekering (IPT-verzekering), gefinancierd door uw vennootschap – als u die hebt, uiteraard.

Zowel het VAPZ als de IPT zijn individuele levensverzekeringen die deel uitmaken van de tweede pensioenpijler: het aanvullend pensioen dat iemand opbouwt in het kader van zijn beroepsactiviteit. Bij de uitkering van tweedepijlerpensioenen wordt normaal gezien een solidariteitsbijdrage van 0 tot 2 % ingehouden. Tot voor kort was het VAPZ daarvan vrijgesteld, maar sinds begin 2014 niet meer.

Hoeveel?

Het percentage van de verschuldigde solidariteitsbijdrage hangt af van het totaalbedrag van het opgebouwde pensioenkapitaal of de afkoopwaarde ervan (bij vervroegde uitkering) en van het feit of het kapitaal bij pensioen of bij overlijden wordt uitgekeerd. Bij overlijden is de solidariteitsbijdrage slechts verschuldigd als de uitkering toekomt aan de overlevende echtgeno(o)t(e) van de zelfstandige.

VAPZ toch nog altijd de basis!

Ondanks de solidariteitsbijdrage heeft het VAPZ nog altijd enkele troeven die de Individuele Pensioentoezegging met externe verzekering (IPT-verzekering) niet heeft. Daardoor blijft het de basis voor de opbouw van een aanvullend pensioen voor zelfstandigen. Het best combineert u beide, maar daarover hebben we het zo meteen. Eerst overlopen we de extra troeven van de VAPZ.

- Ten eerste levert het VAPZ een groter (para)fiscaal voordeel op. De VAPZ-premies zijn marginaal (in de hoogste belastingschijf) aftrekbaar in de personenbelasting in het jaar waarin ze werden betaald én kunnen in vermindering worden gebracht van de heffingsgrondslag voor de in de toekomst te betalen socialezekerheidsbijdragen. Zo geniet u als zelfstandige al gauw een (para)fiscaal voordeel van pakweg 50 tot zelfs 60 % van de betaalde premies, afhankelijk van uw inkomensniveau. IPT-premies worden niet door u als zelfstandige betaald en fiscaal afgetrokken, maar door de vennootschap waarvan u bedrijfsleider bent. Ze leveren de vennootschap een fiscaal voordeel van 'slechts' 33,99 % op, rekening houdend met het normale vennootschapsbelastingtarief. Voor vennootschappen die het verlaagde vennootschapsbelastingtarief genieten, is dat 24,9775 %, 31,93 % of 35,535 %, naargelang het winstniveau van de vennootschap.
- Op VAPZ-premies is geen premietaks verschuldigd, op IPT-premies wel (4,4 %).
- Tot eind 2015 tellen de VAPZ-premies niet mee om te bepalen hoeveel Wyninckxbijdrage uw onderneming moet betalen (1,5 % op het gedeelte van het totaal aan aanvullende pensioenbijdragen die uw onderneming voor u heeft betaald, dat 31 212 euro¹ per jaar overschrijdt). Vanaf 1 januari 2016 zou er in de definitieve regeling van de Wyninckxbijdrage wel rekening worden gehouden met het VAPZ.
- Een uitgekeerd VAPZ-kapitaal wordt doorgaans (afhankelijk van de feitelijke omstandigheden) minder zwaar belast dan een IPT-kapitaal. Vanaf het jaar van de uitkering van het VAPZ-kapitaal moet u (bij leven) 10 of 13 jaar in uw aangifte personenbelasting een fictieve, belastbare rente vermelden voor de omzetting van kapitalen of afkoopwaarden (exclusief winstdeelname) in lijfrente. Het percentage en het aantal aan te geven jaren hangen af van de leeftijd van de verkrijger op de datum waarop het VAPZ-kapitaal wordt betaald of toegekend.

Welke solidariteitsbijdrage is wanneer verschuldigd?

Pensioenkapitaal/afkoopwaarde (bruto, inclusief winstdeling)

Grootte van totaalbedrag	Solidariteitsbijdrage
< 2 478,95 EUR	0 %
2 478,95 EUR - 24 789,35 EUR	1 %
> 24 789,35 EUR	2 %

Kapitaal bij overlijden (bruto, inclusief winstdeling)

Grootte van totaalbedrag	Solidariteitsbijdrage
< 2 478,95 EUR	0 %
2 478,95 EUR - 74 368,05 EUR	1 %
> 74 368,05 EUR	2 %

Opgelet, als een verzekeraar meerdere pensioen- of overlijdenskapitalen uitkeert aan dezelfde begunstigde, moet de verzekeraar die kapitalen samentellen om het percentage van de solidariteitsbijdrage te bepalen. De solidariteitsbijdrage wordt berekend op brutokapitalen of brutoafkoopwaarden, inclusief winstdeelname.

¹ Bedrag geïndexeerd voor 2013.

Hoeveel bedraagt de 'fictieve rente' en hoelang moet u ze aangeven?

Leeftijd van de begunstigde bij de uitkering	Belastbare fictieve rente (% van kapitaal/afkoopwaarde)	Duur van de belastingheffing
< 41 jaar	1 %	13 jaar
41-45 jaar	1,5 %	13 jaar
46-50 jaar	2 %	13 jaar
51-55 jaar	2,5 %	13 jaar
56-58 jaar	3 %	13 jaar
59-60 jaar	3,5 %	13 jaar
61-62 jaar	4 %	13 jaar
63-64 jaar	4,5 %	13 jaar
> 64 jaar	5 % of 4 % ²	10 jaar

² Als u het kapitaal op 65 jaar uitgekeerd krijgt en tot dan effectief (beroepsmatig) actief was, bedraagt de aan te geven fictieve rente slechts 4 %.

Doorgaans is de belastingdruk van de fictieve rente voor de omzetting lager dan de – weliswaar eenmalige – belastingheffing op een uitgekeerd IPT-kapitaal. Het belastingtarief van een uitgekeerd IPT-kapitaal gefinancierd met bijdragen van de onderneming hangt in eerste instantie opnieuw af van de leeftijd waarop u het kapitaal krijgt, maar bedraagt zonder wettelijke pensionering: 20 % bij uitkering op de leeftijd 60 jaar, 18 % bij uitkering op de leeftijd 61 jaar, 16,5 % bij uitkering vanaf de leeftijd 62 jaar of bij (vroegere) wettelijke pensionering. Voor een zelfstandig bedrijfsleider die minstens tot aan de normale wettelijke pensioenleeftijd (vandaag 65 jaar) professioneel actief blijft en ten vroegste vanaf die leeftijd het kapitaal krijgt uitgekeerd, bedraagt het belastingtarief 10 % (alle tarieven zijn nog te verhogen met 0 tot +/- 9 % gemeentebelastingen).

Wordt het VAPZ-kapitaal uitgekeerd bij overlijden, dan is de belastbare 'fictieve rente' doorgaans nog lager dan bij uitkering bij pensioen. Bij overlijden wordt immers de leeftijd van de begunstigde en niet van de overleden zelfstandige in aanmerking genomen. Terwijl een overlijdenskapitaal in het kader van een door de onderneming gefinancierde IPT-verzekering in de regel stevast tegen 16,5 % wordt belast.

- Het sluiten van een VAPZ-overeenkomst opent de mogelijkheid om er ineens een sociale VAPZ-overeenkomst van te maken waarmee u zich als zelfstandige kunt verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid en invaliditeit. In dat geval stort de verzekeraar verder voor de pensioenopbouw en krijgt u als verzekerde een vervangingsinkomen. U kunt ook een groter deel van uw beroepsinkomen in een sociale VAPZ storten dan in een gewone.

Combineer met een IPT!

Het VAPZ heeft echter ook een nadeel: de premiebedragen zijn relatief beperkt. Daarom combineert u het VAPZ het best met een IPT. De vennootschap kan de premies daarvoor binnen de 80 %-grens volledig aftrekken als beroepskosten. Die 80 %-grens houdt in dat het totale wettelijk pensioen en aanvullende pensioen van de tweede pijler van u als bedrijfsleider samen niet meer dan 80 % van uw laatste brutojaarswedge mogen bedragen.

Het kan een goed idee zijn om de eindleeftijd van het VAPZ-contract vast te leggen op 60 jaar eerder dan op 65 jaar. Uit de tabel over de 'fictieve rente' blijkt dat het VAPZ-kapitaal op 60 jaar opnemen, in plaats van op 65 jaar, nauwelijks fiscaal wordt gestraft, terwijl het dan minder bijdraagt tot het risico dat de 80 %-regel wordt overschreden.

Door een VAPZ te financieren via een verhoging van de bezoldiging, stijgt ook de 80 %-grens in absolute cijfers (80 % van een hoger loon), en mag het kapitaal opgebouwd via een IPT dus ook meer bedragen. Op voorwaarde dat de verhoogde bezoldiging een regelmatig en maandelijks karakter heeft.

“Het VAPZ vormt de basis van uw aanvullend pensioen. Maar de premiebedragen zijn relatief beperkt. Als u onder een vennootschapsvorm werkt, combineert u een VAPZ dus best met een IPT.”

Misschien wilt u als zelfstandige voor uw pensioen via een levensverzekering in tak 23 beleggen zonder kapitaalbescherming of gewaarborgd rendement, maar mogelijk met meer opbrengst. Nagenoeg geen enkele verzekeraar zal echter een VAPZ aanbieden waarmee dat mogelijk is. De VAPZ-wet verplicht immers een kapitaal uit te keren dat minstens gelijk is aan de som van de betaalde brutopremies, tenzij dan voor VAPZ-contracten met een looptijd van minder dan vijf jaar. Dit komt neer op een soort 'kapitaalbescherming'. Via een IPT kunt u wel in tak 23 beleggen voor de opbouw van uw pensioen.

VAPZ en IPT fiscaal interessanter dan individueel sparen!

Iedereen kan ook nog als individu vrijwillig aan pensioen- of langetermijnsparen doen, maar dat is duidelijk fiscaal minder interessant dan via een VAPZ of een IPT: geen marginale belastingbesparing op de premies maar slechts een forfaitaire belastingvermindering van 30 %, de premies komen niet in mindering van de heffingsgrondslag van de socialezekerheidsbijdragen enz.

Blokkeren en vrijgeven van tegoeden bij een overlijden

Als iemands partner overlijdt, wordt die uiteraard overmand door emoties. Maar ook op financieel vlak gebeurt er veel. Bepaalde rekeningen en kluzen moeten wettelijk verplicht worden geblokkeerd. Wat dan met dringende kosten? En wanneer kunnen we de tegoeden weer vrijgeven?

Zodra wij en eventuele andere financiële instellingen op de hoogte gebracht zijn van het overlijden, moeten alle rekeningen en kluzen op naam van de overledene en/of de echtgeno(o)t(e) tijdelijk worden geblokkeerd. Ook als er nog andere medehouders zijn of als ze alleen op naam van de overlevende echtgeno(o)t(e) staan.

Ook de betaalkaarten en het abonnement voor elektronisch bankieren van de overledene worden geschrapt. Die van de echtgeno(o)t(e) of een medehouder van de rekening worden tijdelijk geblokkeerd. De domiciliëringen of doorlopende opdrachten worden stopgezet en alle volmachten vervallen.

Tot dit alles zijn we als financiële instelling wettelijk verplicht, ter vrijwaring van de rechten van de erfgenamen en de fiscus.

“Bij een overlijden moeten we bepaalde rekeningen en kluzen blokkeren.”

Maar wat met dringende betalingen?

Uiteraard wil de wetgever de achterblijvende echtgeno(o)t(e) het leven niet nog moeilijker maken. Daarom zijn onderstaande facturen toch via de geblokkeerde rekeningen betaalbaar:

- de bevoorrechte begrafenis kosten;
- de laatste medische kosten van de overledene (beperkt tot het laatste jaar);
- de kosten voor de laatste verblijfplaats van de overledene: het rusthuis, aflossingen van een hypothecair krediet voor de verblijfplaats, de brandverzekering en facturen voor water, gas, elektriciteit en stookolie.

Opgelet, alleen facturen met een vervaldatum in de periode van drie maanden voor het overlijden tot zes maanden erna komen in aanmerking.

Daarnaast kan de echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende partner meestal een vrij te gebruiken voorschot krijgen, afgenomen van de positieve saldi op de geblokkeerde zicht-, spaar- en termijnrekeningen. Dat voorschot bedraagt maximaal de helft van het totaal, met een absoluut maximum van 5 000 euro over alle banken heen.

Hoe worden de rekeningen vrijgegeven?

Na de blokkering van de rekeningen moeten we de tegoeden op naam van de overledene en/of de echtgeno(o)t(e) aangeven aan de fiscus, volgens hun waarde op de datum van het overlijden. De notaris krijgt ook een kopie van deze aangifte.

Als het koppel gehuwd was onder het stelsel van zuivere scheiding van goederen, kunnen we de rekeningen die alleen op naam van de overlevende echtgeno(o)t(e) staan, meteen vrijgeven als we de fiscale aangifte hebben verstuurd en het huwelijksstelsel werd aangetoond.

Wat is nodig voor de vrijgave van de tegoeden aan alle erfgenamen?

Ten eerste: het attest of de akte van erfopvolging

De notaris of de ontvanger van het lokale registratiekantoor levert dat af. Maar die mag dat pas doen als hij of zij bij de fiscus en de bevoegde socialezekerheidsinstelling heeft nagegaan of de overledene of de erfgenamen schulden hebben. Die instellingen hebben 12 werkdagen tijd om eventuele schulden te melden. Daardoor neemt de aflevering van het attest of de akte van erfopvolging 3 à 4 weken in beslag.

In het attest of de akte van erfopvolging moet staan dat:

- de overledene of de erfgenamen geen schulden hebben;
- de vermelde schulden ondertussen zijn betaald.

Om een spoedige vrijgave van de nalatenschap mogelijk te maken, worden best eerst alle fiscale of sociale schulden van de overledene én de erfgenamen betaald, vooraleer het attest of de akte van erfopvolging wordt aangevraagd.

Ten tweede: de instructies voor de verdeling van de tegoeden

Naast het attest of de akte van erfopvolging hebben we de instructies van alle erfgenamen voor de verdeling van de tegoeden nodig. Het is mogelijk dat ze een van hen als vertegenwoordiger hebben aangesteld voor de afhandeling van de nalatenschap. Dan moeten we wel een exemplaar van de volmacht krijgen.

Ten derde: het attest van borgstelling

Als een van de erfgenamen buiten de Europese Economische Ruimte (EER) woont, kunnen we de rekeningen pas deblokken als we een attest van borgstelling hebben ontvangen van de ontvanger van het lokale registratiekantoor. Dat moet ofwel vermelden dat de successierechten werden betaald of niet moeten worden betaald, ofwel dat er een borg is gesteld en aanvaard.

Deze formaliteit is niet vereist voor erfgenamen die binnen de EER wonen. Die bestaat uit: België, Duitsland, Oostenrijk, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Spanje, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, IJsland, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Groothertogdom Luxemburg, Malta, Noorwegen, Nederland, Polen, Tsjechië, Roemenië, het Verenigd Koninkrijk, Slovenië, Slowakije en Zweden.

En wat met de kluis?

Om die te kunnen vrijgeven, moeten we eveneens een wettelijke procedure volgen:

- Er moet een officiële inventaris worden opgemaakt van de inhoud van de kluis, door een notaris of een medewerker van de bank.
- Alle erfgenamen (of hun vertegenwoordiger) moeten verplicht aanwezig zijn bij de opening van de kluis en de inventarisering ervan. Eventueel ook de ontvanger van het lokale registratiekantoor.
- Alle aanwezige partijen moeten de inventaris 'voor akkoord' ondertekenen. Daarna worden de tegoeden uit de kluis verdeeld onder de erfgenamen volgens hun instructies.

Tenzij er een testament in de kluis wordt gevonden. Dan moeten we de kluis opnieuw blokkeren en verplicht een notaris inschakelen. Het testament kan immers tot gevolg hebben dat er andere erfgenamen zijn of dat het aandeel in de nalatenschap van de tot dan gekende erfgenamen verandert.

Had de langstlevende echtgeno(o)t(e) een kluis alleen op zijn of haar naam en was die met de overledene gehuwd onder het stelsel van zuivere scheiding van goederen? Ook dan moeten we de wettelijke procedure voor de vrijgave volgen, maar dienen alleen de langstlevende echtgeno(o)t(e) en eventueel de ontvanger van het lokale registratiekantoor aanwezig te zijn.

“Bepaalde facturen kunnen toch via de geblokkeerde rekeningen worden betaald.”

Uitkeringen van verzekeringen

Het kan zijn dat de overledene één of meerdere verzekeringen had afgesloten die recht geven op een uitkering. Zoals een levensverzekering, een overlijdensverzekering, een groepsverzekering, een schuldsaldoverzekering of een ongevallenverzekering.

De begunstigden dienen de verzekeringsmaatschappij(en), of de voormalige werkgever in geval van een groepsverzekering, te vragen welke stappen ze moeten ondernemen om het kapitaal te innen.

De procedure voor het uitbetalen van de uitkeringen lijkt op die voor het vrijgeven van rekeningen. Bij het overlijden van de verzekeringsnemer of van de echtgeno(o)t(e) moet de verzekeraar aan de fiscus een overzicht geven van de verzekeringsproducten op naam van de overledene, samen met zijn of haar naam, de namen en adressen van de begunstigden en de bedragen van de kapitalen.

Woont een begunstigde buiten de EER, dan kan het kapitaal pas worden uitbetaald na ontvangst van het deblokkerende attest van borgstelling, afgeleverd door de ontvanger van het lokale registratiekantoor.

Flottere toegang tot financiering voor kmo's

Om de economie te stimuleren, is het cruciaal dat kmo's voldoende toegang hebben tot financiering. Om de toegang tot financiële kredieten zoals kaskredieten en kredietopeningen te garanderen, heeft de wetgever eind 2013 met enkele bepalingen verduidelijkt welke informatie ondernemingen en kredietgevers aan elkaar moeten verstrekken. Want daar knelt vaak het schoentje.

Eerzijds wou de wetgever het kredietaanbod transparanter maken, zodat u als ondernemer de voorwaarden bij verschillende banken met elkaar kunt vergelijken en dus met kennis van zaken een financieel krediet kunt kiezen.

De kredietgever, de kredietbemiddelaar én de onderneming dienen elkaar correct en duidelijk te informeren. Zo moet de kredietgever/bemiddelaar:

- Nauwkeurige informatie vragen aan en krijgen van de onderneming, die nodig is voor de beoordeling van de haalbaarheid van het project, de financiële toestand, de terugbetalingsmogelijkheden en de lopende financiële verbintenissen van de onderneming.
- Het best passende krediet zoeken, rekening houdend met het doel van het krediet en met de financiële toestand van de onderneming.
- De onderneming schriftelijk informeren over zeker de belangrijkste kenmerken van relevante kredietvormen en de gevolgen ervan voor het bedrijf ('de passende toelichting'). Op het moment dat een concreet krediet wordt aangeboden, moet de kredietgever, indien gewenst, ook gratis een exemplaar van de ontwerpovereenkomst en een bijkomend informatiedocument ('het summier informatiedocument') bezorgen.
- Bij een kredietweigering de onderneming schriftelijk of mondeling uitleggen waarop die beslissing in hoofdzaak gebaseerd is.

“De wet en de gedragscode garanderen een soepele samenwerking tussen de banken en de kmo's, zodat de economie kan groeien.”

Vervroegd terugbetalen mag altijd!

Anderzijds wil de wetgever ervoor zorgen dat de relatie tussen de kredietgever/bemiddelaar en de onderneming evenwichtig blijft. Die laatste mag altijd beslissen om het nog verschuldigde bedrag (gedeeltelijk) vervroegd terug te betalen. De onderneming is dan enkel eventueel een wederbeleggingsvergoeding verschuldigd, waarvan de grenzen wettelijk zijn vastgelegd.

Verdere verfijning in een gedragscode

Bovenstaande bepalingen komen uit de wet van 21 december 2013 betreffende diverse betalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen. Een deel van die wet geldt sinds 10 januari 2014, de rest sinds 1 maart 2014. Het toezicht op de toepassing ervan gebeurt grotendeels door de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) - de zelfregulator van de financiële sector.

Daarnaast hebben de organisaties die de belangen van de kmo's behartigen (UNIZO in Vlaanderen en de UCM voor de Franstalige landgenoten) en de federatie van de financiële sector (Febelfin) een gedragscode opgesteld die preciseert welke informatie banken aan ondernemers moeten geven (bv. de looptijd van het krediet, de rente en omgekeerd (bv. het doel van het krediet).

Voor wie?

De wet en de gedragscode beogen vooral de toegang tot financiering voor kmo's te optimaliseren. Lees: voor kleine vennootschappen die voor het laatste en het voorlaatste afgesloten boekjaar niet meer dan een van de volgende criteria (kwantitatieve kmo-criteria) hebben overschreden:

- jaargemiddelde van het personeelsbestand: 50;
- jaarmzet (excl. btw): 7 300 000 euro;
- balanstotaal van 3 650 000 euro.

→ WILT U LIEVER GEEN ABONNEE BLIJVEN?

Bel dan naar het gratis nummer 0800 99900.

Deze nieuwsbrief werd met zorg samengesteld aan de hand van bronnen en referenties van goede kwaliteit. Belfius Bank kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor (het gebruik van) de informatie in deze publicatie. Er werden in deze publicatie artikels overgenomen uit volgende publicaties van Kluwer: Fiscale Wenken nr. 44/2013, Life & Benefits nr. 2/2014, Vraag & antwoord nr. 3/2014. Noch deze publicatie, noch gedeelten ervan mogen worden gereproduceerd of opgeslagen in een retrievalstelsel, en evenmin worden overgedragen in welke vorm of op welke wijze dan ook, elektronisch, mechanisch of door middel van fotokopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De verwerking van uw persoonlijke gegevens is onderworpen aan de wet van 08-12-1992 betreffende de bescherming van het privéleven. Ze worden opgenomen in ons marketingbestand. U kunt uw recht op inzage en rechtzetting schriftelijk uitoefenen.

Contact: nadine.debaere@belfius.be
© 2014 - Alle rechten voorbehouden

NEWS ZELFSTANDIGEN
in samenwerking met Kluwer (www.kluwer.be)

 Kluwer
a Wolters Kluwer business

